

VÄGARNA TILL TALANG

En kvantitativ studie som undersöker bidragande faktorer till talangutveckling.

ROADS TO TALENT

A quantitative study examining contributing factors to talent development.

Johan Wiklund

Fakulteten: Humaniora för samhällsvetenskap
Program: Idrott och hälsocoachprogrammet
Poäng: 15 HP
Handledare: Johan Högman
Examinator: Gabriella Torell-Palmquist
Datum: 2023-06-09

Vägarna till talang

En kvantitativ studie som undersöker bidragande faktorer till talangutveckling.

Sammanfattning.

Bakgrund. Talangutveckling är en central punkt i idrottens utveckling. Ordet är dock ett begrepp som oftast används felaktigt i vissa situationer. Detta ger utrymme för många fallgropar kring begreppet och främst i utvecklandet av talanger. Vad är då rätt talangutveckling samt hur ser resan ut till att bli en så kallad talang?

Syftet. Undersökningen syftar till att undersöka vilka faktorer som har varit bidragande på vägen till att bli talang för hockeyspelare i åldrarna 16-20. Även för att se hur resultatet ställer sig mot ATDE (Athletic talent development environment) teorin och mot tidigare forskning och studier.

Metod. Undersökningen använder en kvantitativ metod där 77 stycken ishockeyspelare deltagit genom att besvara en online-enkät. Urvalet är mellan 16-20 år och deltar i hockeygymnasium.

Resultat. Från undersökningen kunde det tydas att talangerna började idrotta runt 5-6, deltagit i minst en idrott, specialisering vid 13-14 och elitsatsning vid 14-15. Föräldrars stöttande, emotionellt och ekonomiskt samt lärande av ansvarstagande. Ledarens lyhördhet och förmåga att vilja utveckla enskilda individer anses vara viktigt. Även resurser i miljön för utveckling är bidragande till utvecklingen till talang.

Diskussion. Datan från resultatet visar på vikten av ATDE teorin, vilket visas genom de optimala förutsättningarna runt om en individ i form av omgivningen, ledare och de sociala faktorerna, om det skall finnas en optimal chans för utveckling till talang.

Nyckelord: talang, talangutveckling, förutsättningar, ATDE

Abstract.

Background. Talent development is a central point in the development of sports, however, it's a concept that often gets misinterpreted in some situations. This leads to misunderstandings and many pitfalls around the concept and in the development process of talents. What is the right talent development process and how does the journey to talent unfold?

The purpose. The survey's purpose aims to investigate which factors have been contributing on the way to becoming a talent for hockeyplayers aged 16-20. How it stands against the ATDE (Athletic talent development environment) theory and previous studies and research.

Method. The survey uses a quantitative method where 77 ice hockey players participated by answering an online survey. The selection is between 16-20 years old and participates in hockey gymnasium.

Results. From the survey you could read that the talents started sports around 5-6, participated in at least one sport, specialization at 13-14 and elite effort at 14-15. Parents support, emotionally and financially, and learning to take responsibility. The leader's sensitivity and ability to want to develop individuals is considered important. Resources in the environment for development also contribute to the development of talent.

Discussion. The data from the result show the importance of the ATDE theory, which is shown through the optimal conditions around an individual in the form of the environment, leaders and the social factors, if there is to be an optimal chance for development into talent.

Keywords: talent, talent development, conditions, ATDE

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Syfte och frågeställning	3
2. Teoretisk referensram	4
3. Tidigare forskning	6
3.1 Nationella studier	6
3.2 Internationella studier	8
4. Metod	11
4.1 Design	11
4.2 Urval	11
4.3 Mätinstrument	13
4.4 Genomförande	14
4.5 Databearbetning	15
4.6 Reliabilitet och trovärdighet	15
4.7 Etiskt förhållningssätt	16
5. Resultat	17
5.1 Bakgrundsinformation	17
5.2 Ledare	17
5.3 Omgivning/Miljö	18
5.4 Sociala faktorer	19
5.5 Tolkning av talang.	20
6. Diskussion	22
6.1 Resultatdiskussion	22
6.1.1 Vilka faktorer upplevdes mest bidragande i talangutvecklingen?	22
6.1.2 Hur ställer sig dessa faktorer och resultat gentemot ATDE perspektivet?	24
6.1.3 Hur ställer sig resultaten gentemot tidigare forskning?	24
6.2 Metoddiskussion	26
6.3 Framtida forskning	28
6.4 Sammanfattning	29
Litteraturbearbetning:	31
Bilagor: Online-enkäten.	33

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Talang, talangutveckling, talangidentifikation och talangselektering är centrala begrepp för dagens idrott. Det är ett koncept som under flera år tillbaka byggts upp som en central utgångspunkt inom idrotten och främst bland barn- och ungdomsidrotten. Behovet av att talanger utvecklas och plockas fram för att jämföras med den internationella scenen, så att spetsen blir spetsigare och bredare. Jämförelser på elitnivå, där landslag och landskamper ses som avgörande för en nations arbete med dessa begrepp. Där talangutveckling speglas av nationens framgång. Trots denna mån om talang, talangutveckling och talangidentifikation finns det inte många som delar samma bild av hur talanger ska utvecklas eller vad de olika begreppen betyder. Uttrycken blandas istället ihop och skapar flera frågetecken.

Fahlström (2011) belyser problematiken kring att många uttrycker sig säkert om hur talangutveckling skall genomföras och i jämförelser med andra nationer samt organisationers principer, utan vetskap om det är rätt eller fel. Han menar att det finns risker med hur uttrycken används i sammanhang där talangutveckling skall utföras, hur en talang definieras, när en talang kan identifieras och vad en talang behöver för att utvecklas optimalt.

Risker kan mynna ut i vad Kingdahl (2019) beskriver som en vardag där talangutveckling tar form genom bänkning och tidiga selekteringar. Redan från tioårsåldern. Detta blev ett problem som ledde till att Svenska ishockeyförbundets ordförande tvingades ut i media 2019, för att lyfta problematiken kring tidiga selekteringar och toppningar.

Baker m.fl (2018) visar också på några olika risker och fallgropar som finns vid de olika begreppen kring talang. Ett av dem är att tidig talangselektering automatiskt genererar en talangfull framtid. Genom en tidig selektering chansar du på att de selekterade alltid kommer vara talanger och de icke-selekterade aldrig kommer att bli talanger, att talang är en fast kapacitet. Baker m.fl (2018) nämner även att tidig talangselektering inte görs genom rättvisa förutsättningar. Bland annat lyfter han att man bör ha relativa ålderseffekter

i åtanke. En metod mer känd som RAE (Relative age effect). Vilket beskriver hur barn och ungdomar födda tidigt på året har en bättre chans att ha hunnit utvecklas före dem födda senare på året och har därför större chans att bli selekterade. Utan vetskap av vad de senare födda och deras vidareutveckling skulle kunna mynna ut i.

Baker m.fl (2018) hävdar även att kortsiktiga mål hindrar långsiktig utveckling. Talangutveckling är en långsiktig process och en av de svårare utmaningarna i det traditionella talangutvecklingssystemet är att balansera kortsiktiga mål och långsiktiga mål. Oron är att konflikten mellan långsiktiga mål och kortsiktiga mål minskar effektiviteten i talangsystemet. Exempelvis bygger talangidentifiering till stor del av användningen av någon form av statisk mätning eller prestanda vid fysiska uppgifter, vilket oftast belönar styrka och hastighet. Problematiken med talangidentifikation och tester likt dessa är att här väljs inte individerna för deras potentiella talang, utan baserat på prestanda och vem som kan prestera bäst under en relativt kort tidsram. Baker m.fl (2018) menar alltså att nuvarande prestanda eller prestationer inte nödvändigtvis är en indikation på framtida potential eller talang.

Ytterligare följd av problematiken kring talangutveckling är den kommersialiserade barnidrotten (KI) som tagit sig in i idrottsverksamheten. I former av camper, läger, privatpass och så vidare. Ett fenomen som Wagnsson m.fl (2015) beskriver kommer från bland annat föräldrar och deras rädsla för exkludering och rädsla i att missa eventuell utveckling hos sitt idrottande barn. Föräldrar menar även på att KI är mer seriöst, mer målinriktat vilket gör att deras barn presterar bättre, att det är ett prestationsinriktat klimat. Föräldrar låter sitt barn ta del av KI- verksamheter, framförallt om föräldrarna är ekonomiskt starka och har prestation som motiv för sitt barns idrottande. Vilket Wagnsson m.fl (2015) beskriver kan resultera i exkluderande och uteslutande idrott, vilket leder till färre idrottare och färre talanger.

För att undvika dessa fallgropar har Svenska ishockeyförbundet via Hemmaplansmodellen (2023) belyst problematiken runt begreppen talang samt vikten av att kunna skilja på vad en individ kan just nu och potentialen som individen har för att eventuellt utvecklas i framtiden. Begreppet talang beskriver utveckling och process, inte en rad statistiska egenskaper. Hemmaplansmodellen (2023) riktar sig mot alla aktiva ishockeyspelare

oavsett vilken ambitionsnivå eller potential en individ besitter. Där belyser de hur alla kan bli talanger genom att skapa en talangfull miljö, vilket innebär att miljöer och organisationer behöver arbeta långsiktigt genom att motivera och stödja spelare. Modellen beskriver även talangbegreppet som en process som pågår hos individen i samband med en miljö med många olika människor och relationer, exempelvis ledare. Därför behöver ledare och miljö kunna skapa förutsättningar för varje enskild individ för att utveckling ska kunna främjas.

Enligt en forskning ur det darwinistiska perspektivet av Simontons (1999) påstås det att talang är en individs potential som utvecklas genom ett evolutionärt samspel mellan medfödd kapacitet och befintliga faktorer som familjen, skola eller idrottsplatsen.

Hur ser en miljö med rätt förutsättningar för utveckling ut? Vilka är förutsättningarna som behöver finnas för att utvecklingen skall frodas? Med vetskap av alla de fallgropar och den problematik som finns kring begreppet och vid arbete av talangutveckling så kommer en undersökning ske. En undersökning av vad talangerna själva upplever bidragande till deras talangutveckling. Undersökningen kommer ske med hjälp av Athletic talent development environment (ATDE) från Henriksen m.fl (2010). Detta teoretiska perspektiv belyser just framgångsrika utvecklingsmiljöer och hur de tar sig i uttryck. Baserat på teorin kommer en undersökning av 77 stycken elithockeyspelare på juniornivå genomföras just för att undersöka vilka faktorer som är och som har upplevts bidragande i utvecklingen till talang.

1.2 Syfte och frågeställning

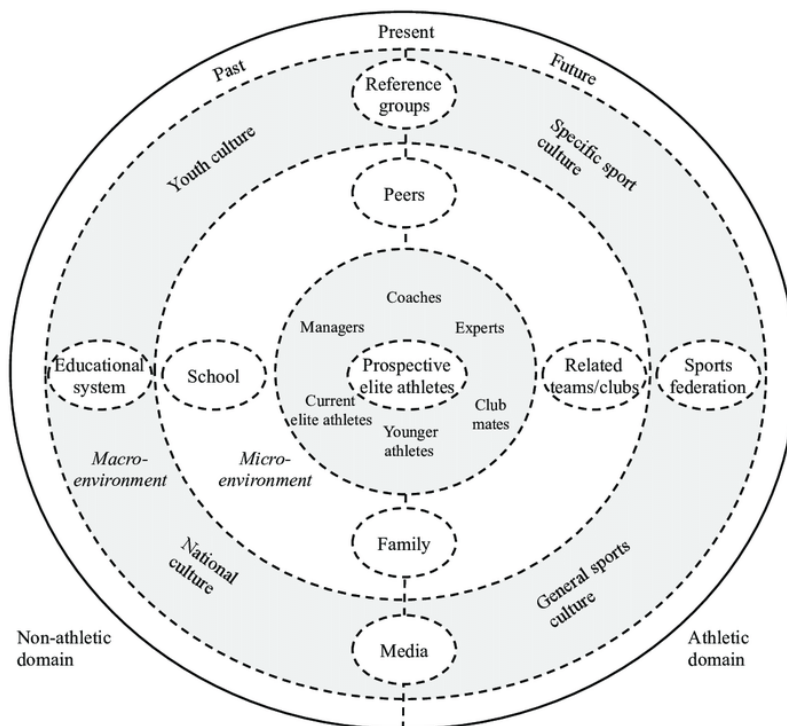
Syftet med denna kvantitativa studie är att undersöka vilka faktorer som har varit bidragande på vägen till att bli talang för hockeyspelare i åldrarna 16-20. För att uppfylla syftet eftersöks svar på följande frågeställningar:

- Vilka faktorer upplevs bidragande i talangutvecklingen?
- Hur ställer sig dessa faktorer och resultat gentemot ATDE perspektivet?
- Hur ställer sig resultaten gentemot tidigare forskning?

2. Teoretisk referensram

Denna undersökning kommer att vända sig till Athletic talent development environment (ATDE) som ett teoretiskt perspektiv, vilket kan översättas till talang-utvecklingsmiljöer. Detta är en teori som tar sitt ursprung från det holistiska ekologiska perspektivet vilket Christensen m.fl (2014), Storm m.fl (2021), Storm m.fl (2020), Haukli m.fl (2021), Henriksen m.fl (2010) och Fahlström m.fl (2016) har lagt till grund för sina studier.

ATDE fokuserar på faktorerna i omgivningen och i miljön som kan påverka en individs utveckling. Perspektiv som ser till förutsättningarna i miljön i koppling till varje enskild individs utveckling. Där omgivningen och miljö mäts upp till varje enskilds ambitionsnivå, för att på så vis kunna skapa förutsättningar för utveckling. Henriksen m.fl (2010) beskriver ATDE som en modell för att beskriva att varje enskild idrottsutövars omgivning har flera viktiga faktorer. Faktorer som har viktiga roller för den enskilda individens utveckling. Det handlar även om relationen mellan den enskilda individen och faktorerna i miljön, vilket tillsammans skapar en process för talangutveckling. Henriksen m.fl (2010) menar på att syftet med ATDE är att hjälpa unga lovande idrottsutövare att ta stegen från junioridrott till eliten på seniornivå. För att beskriva denna teori skapades en tydlig modell som kan tolkas i Figur 1 där modellen visar idrottsutövaren i mitten som en central punkt, de andra ringarna utanför centralpunkten är uppdelade i mikro- och makro delar. Mikro förklaras genom till exempel, skolan, familjen, andra idrottslag och klubbar. De delar som ligger en individ relativt nära till vardags. Makro motsvarar idrottsorganisationer, media, utbildningssystem, idrottskultur och samhällets kultur. System och faktorer som strukturerar samhället. Den centrala punkten innehåller de faktorer som ligger den enskilde individens idrottsutövande närmast. Vilket är tränare, föreningens miljö och andra idrottsutövare. Modellen ger en överblick på vilka komponenter och faktorer som en idrottsutövare bemöter genom sitt idrottande och ger en inblick på vilka faktorer som har störst inflytande på utveckling av talang.

Figur 1. The athletic talent development environment (ATDE) modell (Henriksen m.fl, 2010).

Christensen m.fl (2014) och Henriksen m.fl (2010) visade vilka faktorer som är högst bidragande till att ett ATDE klimat främjas och skapar utveckling. Faktorer som långsiktig utvecklingsplan för varje individ. Träning som tillåter olika moment och inte alltid grenspecifikt. En omgivning som stöttar ens idrottsliga mål. Support och stöd för utveckling av de psykosociala färdigheterna. Integrering av olika insatser för att idrottandet ska kunna fungera, från till exempel skolan, familj och vänner. Möjlighet att träffa och träna med elitidrottsutövare, möjligheten att skaffa sig förebilder i sin omgivning. Träningsgrupper med god sammanhållning som stöttar och supportar varandra.

ATDE teorin skapar en överblick på faktorer och komponenter som idrottsutövare bemöter dagligen i sitt utövande och ger en tydligt inblick på vilka faktorer som har störst inflytande på utvecklandet av talang.

3. Tidigare forskning

Här kommer tidigare forskning inom området talang-utvecklingsmiljöer bearbetas.

Forskning vars teori baseras utifrån det holistiska ekologiska perspektivet (ATDE). För att få en mer preciserad bild av det holistiska ekologiska perspektivet kommer både nationella och internationella studier analyseras och bearbetas.

3.1 Nationella studier

Fahlström m.fl (2015) genomförde en studie där syftet var att undersöka vägarna till landslaget. Genom intervjuer och enkätundersökningar togs det fram faktorer och komponenter som ansågs ligga till grund för framgången och utvecklingen till en elitidrottsutövare. Kortare sagt undersöka hur vägen till landslaget ser ut och om det finns faktorer som är återkommande bland flera landslag utövare. Från denna undersökning besvarades 328 stycken enkäter. Fahlström m.fl (2015) lutade sig åt många olika teorier för denna undersökning och däribland ATDE. Detta eftersom "vägen till landslaget" riktar sig mot faktorer runt om i idrottsutövares vardag som bidrog till utveckling. Vilket går hand i hand med ATDE perspektivet. Det Fahlström m.fl (2015) kunde hitta i sin studie som bidrog till talangutvecklingen var följande:

1. Idrottsutövarna kommer från familjer med idrotts- erfarenheter. Alltså att föräldrarna har omfattande erfarenheter inom idrott och själva vet hur det är att vara tävlingsaktiv, oftast inom samma idrott. Föräldrar kan även ha agerat ledare eller tränare.
2. Familjerna har goda ekonomiska förutsättningar, just för att på olika sätt kunna stödja sitt barns idrottande.
3. Föräldrarna har i stor omfattning akademisk utbildning.
4. Under sin resa har landslagsutövarna prövat flera olika idrotter.
5. Den första kontakten med idrott kom runt sju års ålder, oftast inte med den primära idrotten.
6. Uppväxten innehåller oftast minst två andra idrotter förutom huvudidrotten.
7. Specialisering sker vid 15-års ålder och väljer där att bara utöva en idrott.
8. Ett år senare vid 16-års ålder påbörjas elitsatsningen.
9. Övervägande del har genomgått en idrottsprofilerad gymnasieutbildning.

Sammanfattningsvis är vägen till landslaget individuellt men där det går att tyda vissa

faktorer som är återkommande, likt dem ovan. Det går tydligt tolka att svaren karaktäriseras av en specialisering och elitsatsning.

En annan studie av Fahlström m.fl (2016) syftar till goda idrottsliga utvecklingsmiljöer. Där syftet är att beskriva vad som kännetecknar en god utvecklingsmiljö som kontinuerligt fostrar idrottsutövare på toppen av nationell som internationell nivå. Ett ytterligare utökad syfte blev att skapa en modell som både kan beskriva miljöerna och användas för utvecklingsarbete. Fahlström m.fl (2016) studie genomfördes på två stycken delstudier. Förbunds-studien, där 12 stycken olika idrottsförbund intervjuades. Miljö-studien, där 6 av de 12 idrotterna deltog. I båda studierna gjordes semistrukturerade intervjuer. Fahlström m.fl (2016) studie utgick från flera olika teorier men däribland ATDE. Dessa teorier låg till grund som en arbetsmodell för att undersöka den idrottsliga utvecklingsmiljöns påverkbara faktorer. Utifrån studierna fanns det ett antal likartade och gemensamma nämnare och faktorer som bidrog till skapandet av främjande utvecklingsmiljöer. Fahlström m.fl (2016) valde att dela upp resultaten i fem stycken huvudgrupper:

1. En kultur präglad av tydlig struktur.
2. Helhetssyn på den idrottande individen.
3. God fysisk kompetens.
4. Tränarens kompetens.
5. Träningsgruppens sammansättning och samverkan.

Utifrån dessa fem huvudgrupper skapades tre stycken övergripande teman; organisation, kultur och materiella resurser, sociala faktorer samt coachernas idrottsliga och pedagogiska kompetens. Slutsatsen Fahlström m.fl (2016) drog från resultatet var hur viktig coacherna och ledarna är, att de har en avgörande betydelse för utvecklingsmiljön. Att deras kompetens och arbetssätt påverkar kultur, organisation och hur befintliga resurser används samt träningsgruppens sammanhållning.

Grahn m.fl (2022) studie visar att ett få antal talangfulla idrottare når världsklass, där resan till toppen är lång och krokig. För att kunna nå toppen inom en idrott så krävs det att flera olika faktorer faller på plats. Förståelse av kunskapen kring dessa faktorer och dess samspel är avgörande för att skapa goda förutsättningar för vägen till världsklass. Vilket Grahn m.fl (2022) menar är syftet med studien, att öka förståelsen och kunskapen om de avgörande faktorerna och dess samspel. Detta genom att undersöka hur elitidrottare når världsklassen samt identifiera vilka faktorer som varit avgörande. I studien deltog 18

stycken av den absoluta världsklassen. Resultatet delades upp i tre stycken kategorier, individuellt, socialt och miljön. På individnivå handlar det om att ha djup kunskap om sin idrott och en förmåga att hantera livet som idrottare, ta hand om sin hälsa vilket i studien kallas att vara "idrottsligt bildad". Från den sociala aspekten utgör den enskilde utövarens familj en avgörande del. Detta på ett mer praktiskt, ekonomiskt och känslomässigt stöd. Även relationen till tränaren anses som en viktig faktor, just på grund av att känna förtroende och känna sig sedd samt tränarens förmåga att individualisera. Genom idrottsmiljön, beskriver Grahn m.fl (2022) det som att det är viktigt med tillgång till en bra träning- och tävlingsmiljö. Att det finns optimal utrustning, hjälpmedel, ekonomiskt och personligt stöd. Där miljön agerar som ett stödsystem för den individuella idrottaren. Utöver detta beskriver Grahn m.fl (2022) att den individuella drivkraften och ansvarstagandet är centralt för att kunna nå världsklassen. Nyckelegenskaper för detta är bland annat målmedvetenhet, disciplin, hårt arbete, ha roligt, söka kunskap, ta hjälp av andra och tron på sin väg.

3.2 Internationella studier

Haukli m.fl (2021) studie använde sig av det holistiska ekologiska perspektivet (ATDE) när de skulle undersöka talang-utvecklingsmiljön i en norsk fotbollsklubb och dess akademi, mer specifikt ett U-16 lag för pojkar. Tidigare var denna klubb framgångsrik när det kom till att producera talanger från junior till senior, vilket gjorde denna fotbollsakademi till en av de främsta i Norge. Studien samlade in data genom intervjuer, analyserade dokument samt gjorde observationer. Från datan kunde sedan resultatet presenteras vilket kunde tydas på olika sätt. Resultatet inkluderade vikten av fokuset på långsiktig träning, supportiva och stödjande träningsgrupper, support och stöd från omgivningen. Dock visade även resultatet motsatsen till vad tidigare forskning inom det holistiska ekologiska perspektivet, framgång underbyggs inte av en sammanhängande organisationskultur. Istället fanns det resultat som pekade på bristen av ansträngning och integrationer av insatser. Detta tolkades som en brist på stöd för att utveckla psykologiska färdigheter. Även att klubben predikade tidig specialisering och rekrytering, "misslyckande" och resultatfokuserade tränare. Bristande förebilder för de unga deltagarna. Det resultatet visar är en klubb som beskrivs som framgångsrik trots att klubben inte nödvändigtvis når upp till tidigare studier av ATDE och dess föreslagna framgångsrika funktioner och faktorer (Haukli m.fl, 2021).

Studierna från Henriksen m.fl (2010), Christensen m.fl (2014) och Larsen m.fl (2013) visar på liknande resultat trots deras olikheter av undersökningsgrupper. Henriksen m.fl (2010) och Christensen m.fl (2014) fokuserade sina studier mot individuellt utövande idrotter, golf och segling. Medan Larsen m.fl (2013) fokuserade på lagidrotten fotboll. Alla studierna hade gemensamt att de utgick från det ekologiska holistiska perspektivet ATDE. Vardera studier undersökte organisationer vars miljö fostrat många talanger, där syftet blev att undersöka vilka faktorer i miljön som bidrog och påverkade mest. Trots olikheterna i antal utövare, resurser, idrottstypiska skillnader, organisationsmodeller med mera så fanns det vissa gemensamma nämnare och faktorer att redovisa från de respektive studierna.

Följande likheter kunde redovisas:

1. Fokus på långsiktig utveckling före tidig specialisering och tidiga framgångar.
2. Tydlig och samstämmig organisationskultur.
3. Medvetenhet om miljöns förmåga att få fram talanger.
4. Måna om att hålla fast värderingar och riktlinjer samt att vara omsorgsfulla vid förändring.
5. En familjär förenings-atmosfär.
6. Basera miljön på samarbete, öppenhet och kunskapsutbyte.

Vad alla studierna står fast vid är att det ekologiska holistiska perspektivet ATDE sätter en bra grund för en design i hur en främjande talang-utvecklingsmiljö ska se ut och genomföras men kanske främst vad det kan mynna ut i. Studien visade hur mycket mer organisationer kan göra för att optimera miljön samt förutsättningarna för att utveckla talang, vilket det holistiska ekologiska perspektivet (ATDE) gjorde bra genom att medvetandegöra för organisationerna, ledarna och spelarna.

Studie från Storm m.fl (2020) använder sig av det holistisk ekologiska perspektivet (ATDE) när de undersöker talang-utvecklingsmiljön i ett U-19 herrlag. Detta tillhörande akademien Ajax Amsterdam, vilket historiskt sett är väldigt framgångsrika i att producera talanger från junior till senior på absoluta världstoppen inom fotboll. Studien samlade in data genom intervjuer, observationer av enskilda spelare och deras dagar inom akademien. Även analyser av dokument gjordes. Från datan kunde följande resultat presenteras: Omgivningen i akademien var centrerad runt relationerna mellan spelarna och klubbhuset (ledare, tränare, lärare, experter, studie- och yrkesvägledare). Detta för att hjälpa spelarna fokusera på att hantera två karriärer, utveckla mental styrka, sociala färdigheter och

arbetsmoral. Utöver detta så var omgivningen karaktäriserad av en stark, öppen och sammanhållen organisationskultur baserad på att varje enskild individ ses som en investering, socialt ansvar och där individuell utveckling förespråkas framför att vinna matcher. Storm m.fl (2020) hävdar att de holistisk ekologiska perspektivet har potential att inspirera coacher och tränare till att vara lyhörda för att analysera inte bara den individuella spelarens atletiska utveckling utan också de övergripande strategierna och organisatoriska inställningarna i talang- utvecklingsmiljön. Storm m.fl (2020) menar att denna studie gav stöd för nya forskningsresultat inom området talangutveckling inom idrotten samt för tillämpbarheten av det holistisk ekologiska perspektivet (ATDE). Vilket i denna studien visade tillämpa sig i fotbollens omgivning. Den nuvarande studien av Ajax Amsterdam kompletterar tidigare studier av individuella- och lagidrotter och ger viktiga infallsvinklar och insikt i hur det holistiska ekologiska perspektivet inom talangutveckling i en lagsport kan genomföras. Storm m.fl (2020) menar att denna studie illustrerar hur viktiga tränare, coacher och ledning är för att utveckla och anpassa olika grupper till en organisationskultur som stödjer utveckling av talanger.

4. Metod

4.1 Design

Inom kvantitativa forskningsmetoder finns det olika teorier att ta del av men Bryman (2018) menar på att positivism är en vetenskaplig tradition. Vilket beskrivs som ett svårdefinierat begrepp som har flertalet betydelser inom litteraturen. Bryman (2018) hävdar att vissa författare menar på att positivismen beskrivs som en ytlig och simpel form av datainsamling. Positivismen utmärks för att den rekommenderar naturvetenskapliga metoder. Bryman (2018) med flera förespråkare är överens om att positivismen beskrivs som ett fenomen som kan bekräftas med sinnena till kunskap. Kunskap som ska agera värderingsfritt, vars teoris syfte är att skapa hypoteser som kan prövas och som uppnår kunskap genom att samla in data.

Utifrån syftet med undersökningen kändes en kvantitativ metod mest relevant eftersom det på ett fördelaktigt sätt går lättare att hitta samband och mönster från den insamlade datan. Bryman (2018) hävdar att en kvantitativ metod är bra när man vill ta reda på hur många som tycker något för att sedan skapa samband och värden från den datan. En metod som passar undersökningens syfte väldigt bra. Bryman (2018) menar att en kvantitativ metod även underlättar bearbetningen av större grupper och kan smidigt och enkelt samla in stor mängd data på kortare tid, vilket stödjer undersökningens behov. Bryman (2018) påpekar däremot nackdelen med den kvantitativa metoden, att det är svårare att ta den av den enskilde individens tankar och reflektioner. Till exempel att det inte går att ställa uppföljningsfrågor eller sonderingsfrågor till respondenterna, vilket hade kunnat gå i en intervju. Dock ses det inte som ett problem för undersökningen då syftet inte efterfrågar en djupare analys av varje enskild individ. Med hjälp av den kvantitativa metoden kunde all data från enkätundersökningen bearbetas smidigt för att ta fram mönster och samband i form av medelvärden, medianvärden och avvikelser. För att enkelt kunna jämföra och hitta samband mellan till exempel de olika förutsättningarna i miljöerna där talangerna befinner sig, eller jämföra värdena från den bearbetade datan med tidigare forskning, för att på så vis enkelt kunna besvara undersökningens syfte.

4.2 Urval

Den sökta urvalsgruppen var talanger inom ishockey, vilket Hemmaplansmodellen (2023) beskriver följande, talang är en individ som innehar specifika individuella egenskaper som

färdigheter relativt för sin ålder. Vilket i detta urvalet blir ishockeyspelare som går på hockeygymnasiet (NIU-intag) eller precis gått ut ishockeygymnasium, detta eftersom hockeygymnasium selekterar ishockeyspelare utifrån upplevelse av varje enskild individs "talang". NIU-intaget skapar selekteringen för vilka som är och kallas för talang inom denna undersökning. Denna urvalsgrupp skapar åldersspannet 16 till 20 år. Anledningen till att den relativt låga åldern på urvalsgruppen är för underlättandet av relevansen av undersökningens syfte. Eftersom syftet är att ta reda på hur talanger blivit talanger så rör sig detta om uppfostran till talang vilket är från att man började idrotta vid 4-5-6 åldern fram till 15 år ungefär. Det gör att urvalsgruppen har uppväxten relativt nära i minnet och bör kunna besvara undersökningens syfte bättre och lättare än en äldre urvalsgrupp.

Målet med antal svar i enkätundersökningen var 60 stycken, vilket överskreds till 77 stycken. Vilket skapade en svarsfrekvens med 128% . Alla som besvarade enkäten var manliga ishockeyspelare vilket kan enkelt förklaras med att det finns klart färre kvinnliga ishockeyspelare än manliga i Sverige enligt Riksidrottsförbundet (2020), vilket ledde till denna selektering för att få tillräckligt med respondenter.

Undersökningen använde sig av ett bekvämlighetsurval vilket Bryman (2018) menar på innebär att man vänder sig till de respondenter som för stunden finns tillgängliga. Vilket i detta fall inte gjorde något eftersom författaren själv är aktiv inom en elitishockeyförening med ett idrotts-profilerat gymnasieutbildning (hockeygymnasium). Skall påpekas att det enbart resulterade i cirka 30 respondenter. Resterande respondenter kommer från två olika hockeygymnasium från närliggande orter. Anledningen till att ett bekvämlighetsurval användes var för att enkelt och smidigt hitta respondenter som lämpade sig mot urval-specifikationen. Detta ansågs inte som ett problem eftersom frågorna inte efterfrågade någon form av expertis utan enbart deras forna upplevelser och erfarenheter av hockey-uppväxten.. Dock hävdar Bryman (2018) att det är viktigt att man vet om att det finns en nackdelar med bekvämlighetsurval, att det skapar en begränsad generaliserbarhet. Vilket i detta fallet sker eftersom att det är ett sådant litet stickprov utifrån hur många "talanger" och hockeygymnasier det finns. Även att alla respondenter befinner sig inom samma län. Trots detta så anses det inte påverka studiens resultat då det fortfarande kan ses som en hänvisning till vilka faktorer i omgivningen som anses viktiga i talangernas uppfostran.

4.3 Mätinstrument

Vad gäller mätinstrument för den här undersökningen skapades en online enkät och för att få kunskap om hur enkäten skulle formas för att besvara undersökningens syfte så togs inspiration och fakta från Fahlström m.fl (2015), Fahlström m.fl (2016) och Larsen m.fl (2013). Därefter skapades enkäten med hjälp av Bryman (2018) och vilka riktlinjer man bör följa vid en online enkät. Först skapades en tydlig introduktion för att fånga respondenternas intresse men också för att delge information om undersökningens syfte och syftet med den enskilde respondenten. Bryman (2018) hävdar även att en kortare enkätundersökning resulterar i färre bortfall, vilket låg i åtanke i skapandet av enkäten. Även att tydliga instruktioner och lockande layouter minskar bortfall, vilket låg i baktanke i skapandet. Vilket gjordes genom att inför varje del (tre stycken totalt) skrevs en lättare introduktion om vad som skulle hända och hur det skulle genomföras. Enkäten bestod i stor del av slutna frågor där respondenten besvarade frågorna genom att klicka i ett påstående. Bakgrunds-frågorna som ställdes i del ett krävde respondenten att svara med skrift i form av ålder. Bryman (2018) menar på att slutna frågor minskar chansen till bortfall än om man hade använt sig av öppna frågor vilket tenderar till större chans av bortfall. Vilket låg i åtanke för skapandet av enkäten. I enkäten ställdes en öppen fråga, vilket var den sista frågan i enkätundersökningen. Detta för att ge möjlighet till reflektion eller tankar för respondenterna. Främst för att se huruvida det var något respondenterna ville lägga till när det kommer till talang och talangutveckling.

Frågeformuläret inleddes med del ett där det ställdes sju stycken bakgrundsfrågor, bakgrundsfrågor som inspirerats från Fahlström m.fl (2015) hur gammal respondenten är, hur gammal man var när man började idrotta i förening, om man deltog i flera idrotter, spelade mycket spontanidrott, har föräldrar med erfarenhet från högrepresterande idrott, haft ekonomisk stöd, när man slutade med två idrotter, när man påbörjade sin elitsatsning. Under del två fick varje respondent svara utifrån hur bra ett påstående passade in på sin talangutveckling/fostran. Denna del delades upp i tre stycken avsnitt. Ledare, omgivning/miljö och sociala faktorer. Varje avsnitt bestod av sex stycken påstående som speglades mot sitt avsnitt. Totalt 18 stycken påståenden besvarades genom svarsalternativ 1, stämmer inte alls. 2, stämmer inte. 3, stämmer ganska bra. 4, stämmer bra och 5, stämmer mycket bra. Under denna del togs det inspiration från Fahlström m.fl (2016) och Larsen m.fl (2013) och deras studier för att hitta frågor som genererar bra indexvärden i

koppling med ATDE. Under den tredje och sista delen ställdes det en sluten fråga, varför tror du man blir talang? Här ställdes det tre alternativ: genetik, hårt jobb och båda alternativen. Därefter ställdes enkätens enda öppna fråga, detta i syfte att ta reda på om respondenten har något att tillägga när det kommer till talang och talangutveckling. Detta för att eventuellt få ta del av de av tankar och reflektioner, vilket Bryman (2018) menar på kan tillkomma vid öppna frågor. Detta görs trots medvetenheten kring svårigheter som kan uppstå vid analys av data..

I enkät skapandet gjordes även en samtyckesblankett, där syftet med undersökningen beskrevs och varför just den enskilda individen blev vald för att delta i undersökningen. Det framgick även att det var frivilligt att delta och att respondenten förblev anonym genom hela arbetet.

4.4 Genomförande

På grund av att urvalet i undersökningen bestod av hockeyspelare som fanns i närheten och närliggande orter så skapades enkäten online. Vilket Bryman (2018) hävdar bidrar till bättre precision vid analys av data jämfört med andra former av utgivna enkäter, snabbare respons och bättre respons från respondenterna. Dock menar Bryman (2018) på att en online enkät tenderar att få färre deltagare än till exempel en brevenkät tenderar att få. Ett tillvägagångssätt som passade undersökningen bra eftersom tiden för genomförandet av enkätundersökningen var någorlunda knapp.

Innan enkäten skickades ut till respondenterna så behövde enkäten säkerställas, för att se att respondenterna inte upplevde några oklarheter kring begrepp eller uttryck. Därför gjordes en pilotstudie på tre hockeyspelare som fyller kravet för urvalet i undersökningen. Fördelen med en pilotstudie är att enkätundersökning testas för relevans och förståelse mot sökt målgrupp vilket Bryman (2018) menar på stärker upp undersökningens trovärdighet. Responsen från pilotstudien togs i beaktande innan den riktiga studien genomfördes. För dem hockeyspelare som befann sig i författarens förening skapades ett möte där alla som kunde deltog. Där fick de ta del av länken till enkätundersökning via en sms-grupp för laget för att sedan besvara enkäten. Ett e-postmeddelande med länk till enkäten och med en förklaring till syftet med undersökningen skickades till ansvariga för hockeygymnasierna

på de två respektive närliggande orterna. De ansvariga på respektive ort vidarebefordrade sedan länken till enkäten ut till sina spelare.

4.5 Databearbetning

När enkäten avslutades och all data samlats in så exporterades enkätens data från Survey and Report över till dataprogrammet SPSS (Statistical Package for the Social Sciences). När väl datan exporterats och ligger i SPSS går det enkelt att analysera och räkna från den datan som samlats in från undersökningen. Bryman (2018) menar på att SPSS är den statistiska mjukvara som används mest för kvantitativa analyser, vilket även anses vara förhållandevis lätt att använda. Funktionerna i SPSS är enkla att använda sig av vilket leder till att det var lätt att plocka fram medelvärde, medianvärde, avvikelser, värden som anses relevanta mot att besvara undersökningens syfte. Vilket gör att det går smidigt plocka fram och mäta vilka faktorer som upplevts påverka talangernas resa och i vilken utsträckning det skett jämfört med andra faktorer. Vilket även gör det lätt för att skapa överskådande tabeller.

Ovanstående gäller de slutna frågorna från del ett, två och tre. När det kommer till den öppna frågan i enkäten så analyserades den manuellt genom att läsa igenom alla de svar som skrevs. För att sedan anteckna och sortera in svaren i olika kategorier, vilket var möjligt eftersom den mängd data som samlades in var relativt liten. Många respondenter valde att lämna in svar som, vet inte, nej tack, kommer inte på något och så vidare.

4.6 Reliabilitet och trovärdighet

Trovärdigheten är en viktig åtanke i skapandet av enkäten, för att då få ett trovärdigt resultat är det viktigt att undersökningen är reliabel och validerad. Bryman (2018) menar på att en undersökning bör vara pålitlig och följdriktig, vilket i denna enkäten speglar sig i att enkäten skall upplevas relevant och att det berör undersökningsgruppen. Att undersökningsgruppen känner att de är rätt individer för att besvara syftet av undersökningen. Eftersom enkäten riktar sig mot unga ishockeytalanger som genomgått/genomgår idrottsprofilerat gymnasium och alla som besvarade enkäten fyller dessa kriterier så faller sig reliabiliteten naturligt. Samt att en pilotstudie genomfördes med syfte att undersöka enkätens upplevda relevans hos den sökta målgruppen. Vilket Bryman (2018) menar förstärker undersökningens relevans och trovärdighet.

Validiteten beskriver Bryman (2018) handlar om hur trovärdigt undersökningens resultat anses vara. I denna undersökningen deltar enbart ishockeyspelare i åldrarna 16-20 för att uppfylla undersökningens kriterier och besvara dess syfte. Eftersom alla respondenterna är relativt unga så bör minnet i hur deras hockey-uppväxt genomförts vara relativt färskt till minnet. Ambitionen i arbetet var att nå 60 stycken svar, deltagarna i undersökningen blev 77 stycken vilket också stärker arbetet trovärdighet och dess resultat likaså. Däremot bör man vara medveten om att det ändå bara väldigt litet urval av deltagare jämfört med antalet deltagare i svensk ishockey. Vilket betyder att det inte kan dras för stora slutsatser utifrån ett helhetsperspektiv av ishockeyn utan mera av en guidning och tillvägagångssätt. Detta av hur talanger upplevde sin utveckling och vilka faktorer som upplevdes mest bidragande.

4.7 Etiskt förhållningssätt

En viktig ståndpunkt vid enkätens konstruktion var det etiska förhållningssättet vilket EU-fördraget (2012) menar på att alla människor har rätt till fysisk och mental integritet. Dessutom rätt till frihet och personlig säkerhet vilket var anledningen till att respondenterna i enkätundersökningen förblev anonyma och anledningen till att det var frivilligt att delta i undersökningen. Detta för att respondenterna skulle känna sig bekväma nog för att svara uppriktigt och ärligt utifrån deras egna upplevelser utan att behöva känna sig illa till mods.

Vetenskapsrådet (2002) hävdar att samtycke vid projekt och undersökningar av den här karaktären är mycket viktigt. Att respondenterna skall informeras om hur deras uppgifter hanteras och under vilka villkor respondenterna deltar. Vilket speglade sig i enkätundersökningen då varje enskild respondent var tvungen att godkänna ett samtyckesformulär innan enkäten kunde påbörjas. För att tydliggöra vad som gäller angående respondenternas rättigheter och integritet.

5. Resultat

Här redovisas fem stycken kapitel som speglar de olika delar som ingick i enkätundersökningen.

5.1 Bakgrundsinformation

Från enkätundersökningen kunde olika mönster och värden tolkas. Undersökningsgruppen bestod av enbart hockeyspelare (n=77) i åldersspannet 16 till 20, där genomsnittsåldern låg på 17,4 år. Största delen av gruppen började idrotta i en förening vid 4 (36%) eller 5 (31%) års ålder.

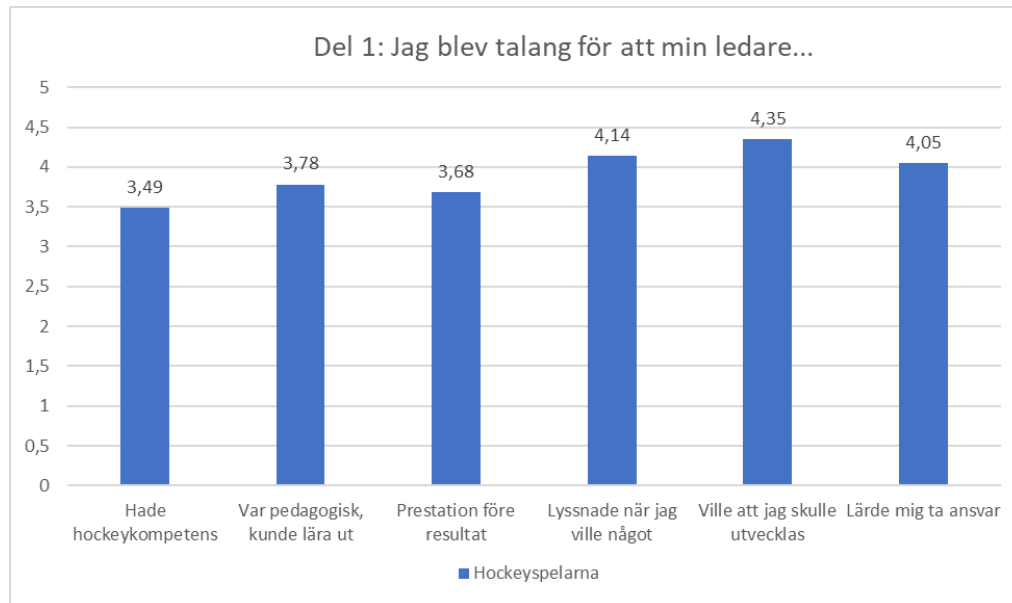
Från respondenternas uppväxt hade nästan hela undersökningsgruppen (99%) föräldrar vars ekonomi var tillräckligt bra ställd för att stötta respondenternas idrottande. Vad gäller föräldrarna från undersökningsgruppen och deras idrottsliga erfarenhet på högre nivå (tjänat pengar på sitt idrottande) var det en relativt stor del av föräldrarna (33%) som har den erfarenheten.

Vad gäller undersökning-gruppens uppväxt går det att tyda att en stor andel procent höll på med mycket spontanidrott (97 %), detta i former som att spela på gatan med kompisar hemma eller på skola. En stor del av gruppen (96 %) höll även på med mer än en idrott under sin uppväxt och där det går att tyda det inte var förrän vid 12-15 års ålder (12= 18,2%, 13= 20,8%, 14= 22,1%, 15=16,9%) där merparten av respondenterna gick över till en idrott. För större delen av undersökningsgruppen så skedde inte elitsatsning förrän vid 14 års ålder (36) och 15 (35%).

5.2 Ledare

Respondenterna fick besvara en fråga om hur olika faktorer påverkar talangernas resa, en faktor av dessa var ledare. Under första delen fick respondenterna ta del av sex stycken påstående där respondenten skulle avsluta meningen, "jag blev talang för att min ledare...". Vilket kan tolkas i Figur 1. Utifrån undersökningsgruppen (n=77) resultat går det tydligt att tolka att alla värden ligger över 3 vilket i denna undersökning definieras som "stämmer ganska bra". Det påstående som ansågs vara mest betydelsefullt var: Ville att jag skulle utvecklas (m=4,35). Vilket tolkas som en ledare vars ledarskap och agenda drivs av att utveckla de enskilda individerna i en grupp. Av resultatet från Figur 2 kan det tydas att

de egenskaper hos en tränare som ligger till grund för talangutveckling är egenskaper är att vilja utveckla individen ($m=4,35$), lyssna på individen ($m=4,14$), lära ansvarstagande ($m=4,05$). Egenskapen vars påverkan hade minst effekt på talangutveckling var ledare med hockey-kompetens och kunskap ($m=3,49$)

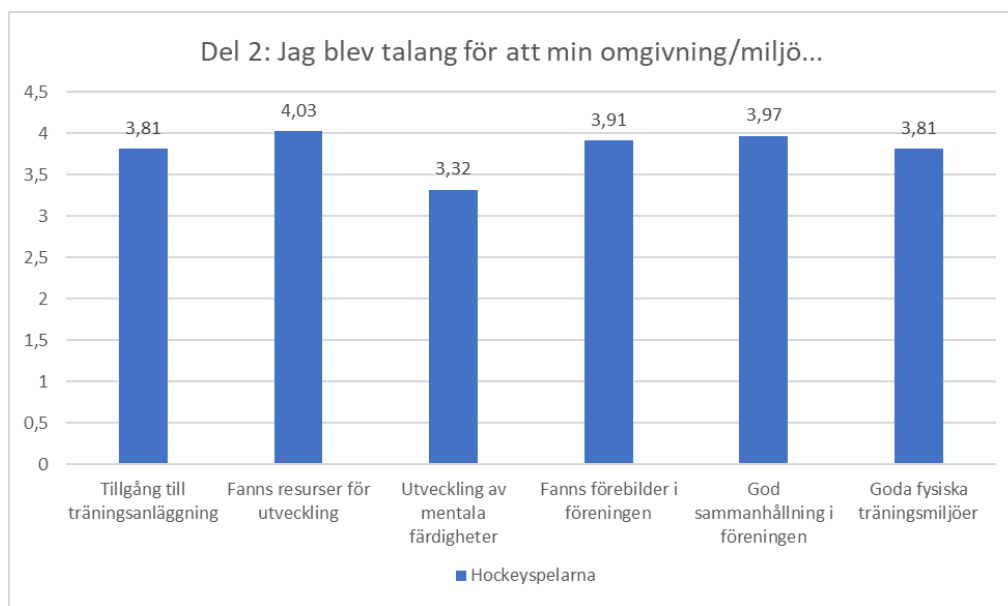
Figur 2. Upplevd påverkan av ledare i talangutvecklingen av undersökningsgruppen ($n=77$). 1

Delen ledare innehar ett medelvärde utifrån de sex påståendena på 3,9.

5.3 Omgivning/Miljö

Likt resultaten ovanför i 5.2 så fick respondenterna här ta del av sex stycken påståenden, denna gång med fokus på omgivning och miljö. Från Figur 3 kan vi se att respondenterna fick påståenden i följd av meningen "jag blev talang för att min omgivning/miljö...". Från Figur 2 kan vi tyda att alla värdena är över värdet 3 vilket står för "Stämmer ganska bra".

Det talangerna anser varit väsentligt för deras utveckling är att föreningen de bedrivit sitt idrottande inom har resurser för utveckling ($m=4,03$), vilket betyder att det finns ledare, ishall och föreningen med förutsättningar till att utveckla enskilda individer. Även att det finns förebilder inom föreningen ($m=3,91$) vilket skapar en strävan hos den enskilde individen. Sedan också att det finns en god sammanhållning i föreningen ($m=3,97$). De talangerna tolkar som minst bidragande till utveckling utifrån de påståendena som gav till dem var utveckling av mentala färdigheter ($m=3,32$).

Figur 3. Upplevd påverkan av omgivningen/miljön i talangutvecklingen hos undersökningsgruppen (n=77).

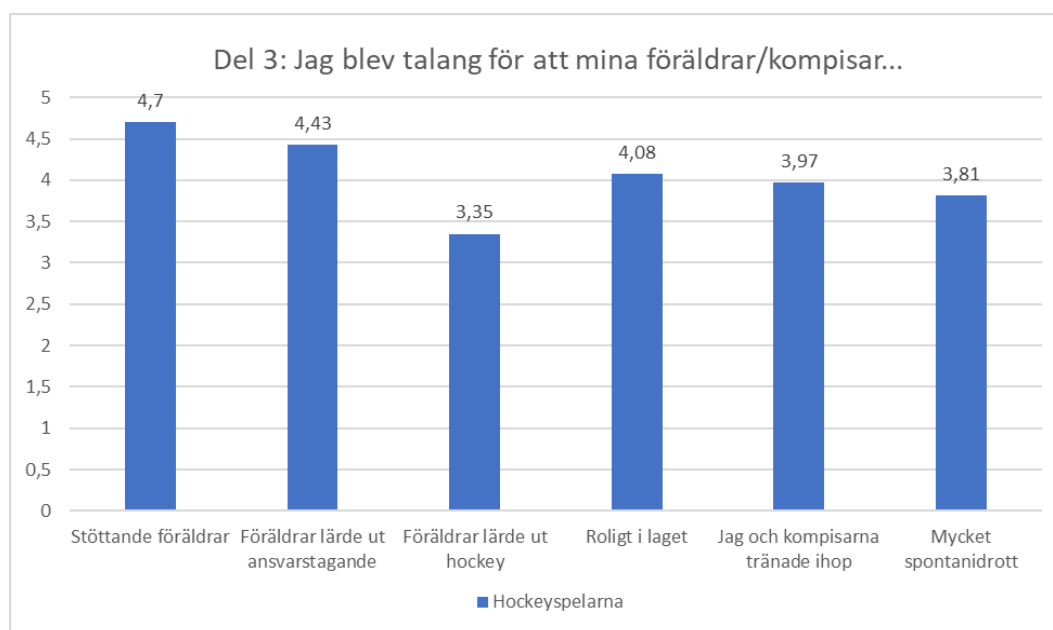
Delen omgivning och miljö innehar ett medelvärde utifrån de sex påståendena på 3,8.

5.4 Sociala faktorer

Undersökningsgruppen fick ta del av sex stycken olika påståenden som avslutade meningen, "jag blev talang för att mina föräldrar/kompisar...". I Figur 3 kan vi tydligt tyda detta och även tyda värdena från de olika påståendena.

Av Figur 4 går det tydligt tolka att undersökningsgruppen (n=77) tycker att stöttande föräldrar (m=4,7) var väldigt avgörande för deras talangutveckling. De talangerna anser viktigt bland de sociala faktorerna de bedrivit sin uppväxt runt är även att föräldrar lärde ut ansvarstagande (4,43) så att man som individ lärde ta ansvar för sin utveckling.

Respondenterna upplevde även att ha väldigt roligt i sitt lag man spelade i (4,08) hade en stor påverkan för utvecklingen till talang. Respondenterna tolkar även att föräldrar som lärde ut hockey (3,35) som minst bidragande till talangutveckling av de sex påståenden inom sociala faktorer.

Figur 4. Upplevd påverkan av sociala faktorer i talangutvecklingen av undersökningsgruppen (n=77).

Delen sociala faktorer innehar ett medelvärde utifrån de sex påståendena på 4,1 (Sd =0.45).

5.5 Tolkning av talang.

Vid frågan varför undersökningsgruppen tror att man blir talang så gavs respondenterna tre stycken alternativ. 1, att det är genetisk, att man får förutsättningarna medfött. 2, för att man jobbar hårt för att bli bra oavsett förutsättningar. 3, båda alternativen.

66,2 procent av undersökningsgruppen ansåg bägge alternativen som bidragande till att man blir talang. 32,5 procent anser att det bara är för att man jobbar hårt oavsett förutsättningar som man blir talang. 1,3 procent från undersökningsgruppen anser att talang blir man genetiskt.

Vid en öppen fråga huruvida man som enskild respondent ville lämna en kommentar om talang och talangutveckling var det 31,1 procent som lämnade en kommentar. Ett svar som var väldigt återkommande var, "man måste kriga hårt" och där uttrycket "hard work beats talent when talent doesn't work hard" summerar respondenternas åsikter väldigt genomgående. Alltså att hårt jobb lönar sig och slår talang, att oavsett om man har genetiska förutsättningar så måste man även jobba hårt för att ta sig någonstans i sin utveckling. Någon nämner även att man också behöver ha tur med att få bra förutsättningar i form av klubb och ledare. Även att den mentala styrkan i att orka och vilja är avgörande

för utveckling till att bli talang nämndes. Sedan nämndes att ha roligt, detta för att det behövs för motivation och för det inre drivet.

För att summera det med några få ord om vad som nämns mest frekvent: Vilja, ansvar, hårt jobb och ha roligt.

6. Diskussion

Under detta kapitel kommer resultatet och valda metoder diskuteras samt vilken framtida forskning som kan göras utifrån denna undersökning.

6.1 Resultatdiskussion

6.1.1 Vilka faktorer upplevdes mest bidragande i talangutvecklingen?

Vid analys av resultatet finns det ett antal faktorer och värden som sticker ut och skapar en tydlig bild av vad de 77 talangerna anser varit bidragande till deras talangutveckling. Det som skall förtydligas innan är att inget medelvärde hamnade under 3 vilket betyder att alla påståendena och värdena har i någon mån varit med och påverkat talangernas utveckling. Det värdet som stack ut allra mest var stöttning av föräldrar ($m=4,7$) och lärande av ansvarstagande från föräldrarna ($m=4,4$) vilket visar på vikten av föräldrarna för att talangutveckling skall kunna ske. Vilket även Grahn m.fl (2022) visade på vikten av för att idrottare skall kunna nå världsklassen, just för att det ekonomiska, praktiska och emotionella stödet från föräldrarna är avgörande för utvecklingen. För den ekonomiska faktorn visade sig också stämma överens med denna undersökningsgrupp, detta då nästan hela gruppen (99%) hade goda ekonomiska förutsättningar för att kunna idrotta under sin uppväxt och utveckling.

När det kommer till ansvarstagande var det något som undersökningsgruppen ansåg viktigt att få lära sig, detta tolkas eftersom värdet för lärandet av ansvarstagande från föräldrar var högt ($m=4,4$) och från ledare var högt ($m=4$). Något som Grahn m.fl (2022) hävdar är centralt för en talang att lära sig. Grahn m.fl (2022) hänvisar också till vikten av den individuella drivkraften och ansvarstagandet vilket är centralt för att kunna nå världsklassen. Främst egenskaperna, målmedvetenhet, disciplin, hårt arbete, ha roligt, söka kunskap, ta hjälp av andra och tron på sin väg. Egenskaper som går att tydligt tolka från respondenternas egna tolkningar av talang från den öppna frågan, där de mest frekventa svaren var vilja, ansvar, hårt jobb och ha roligt.

När det kommer till miljö och omgivning har både Grahn m.fl (2022) och Fahlström m.fl (2015) påpekat vikten av förutsättningarna som behöver finnas i miljön för att utvecklingen ska kunna främjas. Det anses viktigt vid tolkning av resultaten från

undersökningsgruppen, eftersom värdet för “finns resurser för utveckling” i miljön och omgivningen var högt ($m=4$).

Grahn m.fl (2022) och Fahlström m.fl (2015) visar även via sina studier att en ledare har en central roll för utveckling och ett stort ansvar för rätt användande av omgivningen. Gällande undersökningsgruppens koppling mot detta kan vi tyda att de bitarna gällande autonomi är något talangerna anser vara viktiga för sin utveckling. Detta visas genom att merparten upplevde “ledaren lyssnar när jag pratar” och “ville att jag skulle utvecklas” till något av större värde. Detta visar vikten av att man som ledare lyssnar och ser varje enskild individ, samt ser till vad varje enskild individ behöver för sin utveckling. Dessa är egenskaper hos en ledare vilket både Grahn m.fl (2022) och Fahlström m.fl (2015) visar att världseliten ansåg viktiga hos ledare, både för att det bidrog till att dem tog sig till världseliten men för att flera idrottare skall kunna ta sig dit. Intressant att lyfta här är att värdet av ledarens hockeykompetens var lägst bland påståenden från faktorn “ledare”. Vilket betyder att det som efterfrågas under utvecklingen av respondenterna är, lyhördhet, se till varje individ och vilja utveckla varje individ, kunna lära ut och vara pedagogisk, prestation före resultatet och sist en ledares hockeykompetens, vars värde var lägst bland påståendena inom faktorn “ledare”.

Vid jämförelse av de tre olika faktorerna och deras sammantagna värde från resultatet kan vi tydligt se att den sociala faktorn var mer bidragande till talangutvecklingen än de två andra faktorerna. Utifrån de påståendena som gavs i denna undersökningen. 1, sociala faktorn ($m=4,1$). 2, ledare ($m=3,9$). 3, miljö/omgivning ($m=3,8$). Ett resultat som visar vikten av föräldrar och kompisar inom idrottandet. Ett resultat som visar att ha roligt i laget ($m= 4,08$) och med stöttande föräldrar visar på att trivsel och glädje är nyckelord för framgång i utvecklingen. Två nyckelord som kan agera som huvudkategorier för de flesta av de högt värderade påståendena. Vikten ligger vid kunskapen om hur glädje och trivsel kommer till i praktiken vilket via resultatet från den här undersökningen visar på.

Det handlar om att ha stöttande föräldrar, ekonomiskt, praktiskt, emotionellt och som lär ansvarstagande. Det handlar om att befinna sig i en miljö med resurser för att skapa förutsättningar för utveckling. Det handlar om att ha en ledare som lyssnar på dig som individ och vill utveckla dig. Det handlar om vilja, ansvar, hårt jobb och ha roligt. Dessa är nycklar för denna undersökningsgruppens talangutveckling.

6.1.2 Hur ställer sig dessa faktorer och resultat gentemot ATDE perspektivet?

Alla resultat från undersökningen har en indirekt koppling mot ATDE eftersom de olika faktorerna och påstående är inspirerade från studier kopplade till ATDE. Detta betyder att resultatens värden speglar hur och vilka faktorer inom ATDE som påverkar och bidrar till talangutveckling. Vilket stärks av hur Henriksen m.fl (2010) beskriver hur ATDE ger en tydlig inblick av vilka faktorer som är bidragande till utveckling i omgivningen där en idrottare befinner sig. Vad gäller denna studien kan vi då tyda genom resultaten att just den “sociala” faktorn hade högst genomsnittligt värde men att faktorerna “ledare” och “miljö/omgivning” också hade stor påverkan på talangernas utveckling.

Detta resultat för med sig vilka faktorer som anses viktiga och vad man ur ett ATDE perspektiv kan förmedla till föreningar och organisationer. Just att föräldrar har en viktig påverkan, att autonomin hos en ledare är viktig, att det finns resurser i miljöerna för att kunna utvecklas är viktigt. Denna studie förmedlar ytterligare kunskap kring ATDE och vad i förutsättningarna runt en idrottares vardag som är lite extra viktigt att förstå och lära sig för att optimera talangers utveckling.

6.1.3 Hur ställer sig resultaten gentemot tidigare forskning?

Vad gäller urvalsgruppens bakgrund finns det många likheter och samband med Fahlström m.fl (2015) studie. Studier som visar på vägen till världstoppen och vilka bakgrundsfaktorer som ligger till grund för att ge förutsättningar till den resan. Bland annat visar Fahlström m.fl (2015) på att idrottsutövarna kommer från familjer med god idrottslig bakgrund vilket i denna undersökning bara kunde tolkas som en liten del (33%). Hävdar även att familjerna hade goda ekonomiska förutsättningar vilket stämmer väldigt bra överens med undersökningsgruppen då nästan hela gruppen instämmer (99%). Från Fahlström m.fl (2015) studie går det även att tolka att hålla på med flera idrotter är viktigt i resan till världstoppen vilket för undersökningsgruppens talanger stämmer överens om. Detta då nästan hela gruppen höll på med minst två idrotter under sitt idrottande (96%). Vid första kontakt med idrott menade Fahlström m.fl (2015) kom vid sju års ålder, vilket för undersökningsgruppen inte riktigt stämde överens. Detta då merparten av talanger började idrotta vid fem eller sex års ålder. Även vid specialisering till huvudidrotten så var en stor del av undersökningsgruppen tidiga, då en del av talanger specialiserade sig redan

vid 12 års ålder (12= 18,2%, 13= 20,8%, 14= 22,1%, 15=16,9%). Vilket Fahlström m.fl (2015) menar på skedde vid 15 års ålder för världselit-idrottarna. Vad gäller elitsatsning stämmer undersökningsgruppens värde någorlunda överens med vad Fahlström m.fl (2015) menar på är optimal ålder, vilket är vid 15 år. För talangerna var det en stor del som påbörjade sin elitsatsning vid 15 år (35%), dock var det fler i antal som påbörjade sin elitsatsning tidigare redan vid 14 år (36%).

Utifrån undersökningsgruppen resultat i jämförelser med Fahlström m.fl (2015) studie om faktorer som tagit idrottare till världstoppen så finns det vissa likheter och olikheter att sammanfatta. Några väldigt tydliga likheter som finns är att det behövs ekonomiskt goda förutsättningar för att kunna bli talang och världsidrottare. Även att talangen under uppväxten håller på med mer än en idrott. Utöver olikheten att 33 procent av talangerna hade föräldrar med god idrottslig bakgrund så fanns det ett mönster bland olikheterna. Undersökningsgruppen var tidigare i värdena jämfört med tidigare studier. Första kontakten med idrott, tidigare. Specialisering till huvudidrott tidigare. Elitsatsning, tidigare. Ett mönster som skapar fler frågor vilket inte kan besvaras från denna undersökning. En jämförelse som skapar frågor som, hur kommer det sig att det skiljer sig så? Finns det någon idrottslig faktor till detta? Är det kopplat till talangutveckling? Är denna tidigare trend en utveckling som kommer fortsätta? Är möjligen dagens idrott mer fokuserad på talang och talangutveckling att det leder till att idrottande, specialisering och elitsatsning och liknande väl stressas fram tidigare i tron om tidigare utveckling till talang?

Från studierna av Henriksen m.fl (2010), Christensen m.fl (2014) och Larsen m.fl (2013) finns det vissa likheter att dra till denna undersökningens resultat. Respektive studier fokuserade på talang främjande miljöer av olika slag, lagidrott och individuell idrott. Det alla de studierna hade gemensamt var att miljöerna fokuserar på långsiktig utveckling, miljöns förmåga att få fram talanger, en familjär förenings-atmosfär och så vidare. Av tyda från resultatet kan vi tydligt se att en ledares förmåga att vilja utveckla en individ var ett högt värderat värde, vilket går hand i hand med långsiktig utveckling. Även vid miljöns förmåga att plocka fram talanger finns det tydlig koppling till undersökningens värde från miljö/omgivning, det finns resurser för utveckling. Syftet med Henriksen m.fl (2010), Christensen m.fl (2014) och Larsen m.fl (2013) studier var att förmedla kunskap om hur det ekologiska holistiska perspektivet ATDE sätter en bra grund för en design i hur en främjande talang-utvecklingsmiljö ska se ut och genomföras men kanske främst vad det

kan mynna ut i. Från resultatet av denna undersökningen kan det tydligt stärka ATDE teori och vilka faktorer som anses bidragande till utvecklingen av talang.

Studien från Storm m.fl (2020) visar på hur en av de främsta fotbollsakademierna i världen AJAX Amsterdam arbetar med talangutveckling utifrån ATDE teorin. Studien visar tydligt på hur varje enskild individ ses som en investering och där den individuella utvecklingen står framför att vinna matcher. Även den fysiska och psykosociala utvecklingen är i fokus. Det läggs bland annat stort fokus på att utveckla arbetsmoralen och att ledare skall vara lyhörda och analysera varje enskild individs utveckling. Dessa är fokusområden och ett arbete från fotbollsakademi av världsklass och där det går att dra jämförelser med resultaten från denna undersökning. Från denna studie kan vi återigen dra slutsatsen att ATDE har en bidragande påverkan till att främja talangers utveckling. Detta genom att ha lyssnande och en tränare med förmåga att vilja utveckla idrottare. Genom att ha en miljö och omgivning som förser individer med resurser för att kunna utvecklas. Genom att lära ut ansvarstagande. Faktorer som även de 77 talangerna förstärker som viktiga faktorer för sin talangutveckling.

6.2 Metoddiskussion

Det som framhäver denna undersökningen är urvalsgruppen och svarsfrekvensen vilket gör arbetet väldigt trovärdigt och validerat. Vilket Bryman (2018) bland annat menar på betyder att undersökningsgruppen är relevant för syftet av arbetet, vilket starkt stämmer överens för undersökningen. Undersökningen bestod av 77 stycken deltagare där målet var 60, vilket skapade svarsfrekvensen på 128 procent och alla deltagare var mellan åldrarna 16 till 20 år. Styrkan med denna undersökning är alltså att undersökningsgruppen är väldigt relevant för syftet och antalet deltagare stärker trovärdigheten av resultatet.

Något att poängtera är att urvalet enbart är spelare som blivit talanger och deras perspektiv på bidragande faktorer till deras utveckling. Möjligen hade faktorerna och dess värden sett annorlunda ut om urvalet inkluderat alla hockeyspelare. Det vill säga att undersökningen inte bara hade inkluderat de "talangfulla" utan så många hockeyspelare som möjligt mellan 16-20 år oavsett "talangfullhet". På detta vis hade resultatet möjligtvis gett en rättvis blick utifrån vad alla hockeyspelare anser som bidragande faktorer till utveckling. Risken med denna undersökning är att dessa 77 talanger möjligtvis kan ha fått andra förutsättningar än

vad de som ansågs mindre talangfulla. Vilket skapar ett resultat relevant för de som blir talanger och inte för helheten av hockeyns deltagare. Skall påpekas att ur talang perspektivet är detta resultat högst relevant och trovärdigt, det är dock svårt att generalisera detta resultat över alla hockey deltagare.

Ytterligare en sak att ha i åtanke är att urvalet i denna undersökningsgrupp ligger inom ett upptagningsområde på 50 minuter. Det kan betyda att många av deltagarna i undersökningen kan ha kommit från samma förutsättningar i form av samma organisation. Vilket Bryman (2018) menade på risken av bekvämlighetsurval är att generaliserbarheten kan bli bristande. Detta anses dock inte påverka relevansen och trovärdigheten av resultatet då undersökningen strävar efter att ta del av så många individuella upplevelser och perspektiv som möjligt oavsett bakgrund. Det som kan tolkas är att det blir en precis spegling av detta upptagningsområde medan det tolkas som en hänvisning till resten av hockeysverige.

Vad gäller undersökningens enkätfrågor anses det som en styrka. Alla frågor utom en var stängda vilket Bryman (2018) menar på tenderar att öka svarsfrekvensen, vilket det i detta fallet möjligtvis har gjort eftersom svarsfrekvensen blev 128 procent. Enkätfrågorna i sig var också hämtade via inspiration från Fahlström m.fl (2015), Fahlström m.fl (2016) och Larsen m.fl (2013) vilket skapade en trovärdighet i att frågorna i enkäten höll sig utifrån ATDE teorin och dess perspektivet och blev relevanta mot undersökningens syfte.

Vad gäller ATDE från Henriksen m.fl (2010) så anses denna teori som en lämpad teori när det kommer till talangutveckling. Vilket anses som en styrka för undersökningen. Eftersom både Hemmaplansmodellen (2023), Baker m.fl (2018) och Simontons (1999) belyser begreppen talang och talangutveckling och dess kritiska samspel med miljö, omgivning och dess förutsättningar. Detta gjorde att ATDE kändes som en lämplig teori eftersom Henriksen (2010) hävdar att ATDE ger en tydlig inblick av vilka faktorer och komponenter som är bidragande till utveckling i omgivningen där en idrottare befinner sig.

6.3 Framtida forskning

Om nu sociala faktorerna är så pass viktiga för att en talang skall kunna utvecklas, gör vi tillräckligt i organisationer och i föreningar för att utbilda och förmedla denna kunskap till föräldrarna. Samt hur förmedlar vi denna kunskap för att skapa och ge kompetens bland föräldrar till vad som är ett främjande föräldraskap för ett idrottande och satsande barn. För just den biten är utanför en organisation och förenings påverkan och ansvarsområden, det sker i hemmet och runt om ett barn och ungdoms liv. Ledare och omgivningen i föreningen är faktorer som en organisation aktivt kan jobba med, men med föräldrar skapar det en svårare situation. För vidare forskning hade det varit intressant att förmedla vilken påverkan och bidragande faktor föräldrar är för föreningar och vidare se hur föreningar med denna kompetens jobbar mot föräldrarna? Samt att undersöka hur föräldrar till idrottande och satsande barn stöttar och hanterar sina barn under deras idrottsliga uppväxt.

Alla som idrottar blir inte talanger, vilket kan skapa olika perspektiv av hur den idrottsliga uppväxten ser ut. Det hade varit intressant att genomföra en liknande studie med liknande urval där inkludering av mindre "talangfulla" eller ambitiösa hockeyspelare från samma årskullar som urvalet i denna undersökning. Just för att undersöka om resultatet fortfarande sett liknande ut. Huruvida uppfattningen av uppväxten inom ishockey såg likadan ut för dem som blev talanger som för dem som inte lyckades ta sig dit. För framtida forskning hade inkludering av alla hockeyspelare inom samma åldersspann varit högst intressant, detta för att skapa en optimal helhetsbild av vilka faktorer som bidrar till utveckling.

För djupare analys av hur de olika faktorerna verkligen påverkar talangers utveckling kanske en större undersökning bör ta plats, där varje faktor hämtade ur ATDE perspektivet från Henriksen m.fl (2010) och med inspiration för hur Fahlström m.fl (2015) använde ATDE i sin studie, få en större och bredare analys kring varje enskild faktor. Där enkätundersökningen möjligt ställer flera frågor kopplade till varje enskild faktor för att få en ännu klarare bild av vad talanger anser bidragande till utveckling.

Möjligtvis från denna undersökning anser jag att en bredare uppfattning av faktorerna och påståendena behövs forskas vidare inom. Framför allt vid de faktorer som anses bidragande hos undersökningsgruppen för deras talangutveckling. Det vill säga att påståendet från den sociala faktorn "stöttande föräldrar" låg på medelvärdet 4,7 vilket var

högst inom denna undersökning. Dock är påståendet "stöttande föräldrar" relativt brett, vilket skapar en öppning för tolkning. Vad menar individerna med stöttande föräldrar, vad innebär det och hur tar det sig i uttryck. Med denna grundliga undersökning till hands skulle det vara intressant att ta del av hur de olika påståendena tar sig noggrannare i uttryck i praktiken. Denna undersökning har lagt en god grund till vilka faktorer och påstående som är ledande. Vilket bidrar till att framtida forskning behöver undersöka och analysera dessa resultat noggrannare i bland annat hur dessa uttryck mera detaljerat bidrar till utveckling hos talanger.

Framtida forskning bör det möjligtvis se över talangutvecklingen och dess koppling mot den kommersialiserade barnidrotten (KI). Möjligen en undersökning likt denna där KI delen vävs in för att se dess eventuella påverkan på talangernas utveckling. Vilket möjligen hade kunnat koppla till att talangerna från denna undersökningen påbörjade satsningar och liknande tidigare jämfört med tidigare studier. Möjligen har den kommersialiserade barnidrotten (KI) från Wagnsson m.fl (2015) vars konkurrerande kraft skapar oro och felaktiga budskap mot föräldrar bidragit till att talangbegreppet och talangutvecklingen hamnar närmare fallgroparna från Baker m.fl (2018) än det främjande arbetssättet som denna studie visat på. Möjligen finns det ytterligare koppling mot KI då nästan alla (99 procent) talangerna från undersökningen ansåg sig ha ekonomiskt stöttning från sina föräldrar för att kunna idrotta. Möjligen kan det vara en koppling mot att idrottssatsningarna sker i tidigare åldrar. Möjligen har KI varit en bidragande faktor till vilka som blivit talanger. Eftersom denna studie inte inkluderade KI i undersökningen kan inga slutsatser dras. Ytterligare forskning behövs för att hitta samband mellan talangutveckling och kommersialiserad idrott (KI).

6.4 Sammanfattning

Utifrån resultatet från denna undersökningen och som stärks av vad andra studier och litteraturer tyder på så behövs följande för att utvecklas till talang. Talangen behöver ha föräldrar med god ekonomi för att stötta idrottandet. Börja idrotta runt 5-6 års ålder och sedan aktivt utöva minst två idrotter fram till 13-14 år, där det förekommer en specialisering mot huvudidrotten. Vid 14-15 års ålder påbörja en elitsatsning. Förståelse av att vilja, ansvar, hårt jobb och ha roligt är egenskaper som utvecklar talang. Utöver detta är

stöttande föräldrar, föräldrar som lär ut ansvarstagande och att ha roligt med sitt lag i idrotten viktiga sociala faktorer för att utvecklas till talang. Även att en ledare vill utveckla varje enskild individ, lyssnar på den enskilda individen när den vill något och lär ut ansvarstagande är de faktorerna från en ledare som anses mer bidragande till utvecklingen av talang. Förseelse av resurser för utveckling och god sammanhållning i föreningen är faktorer från miljö och omgivning som anses mer bidragande till utveckling av talang. Faktorer och resultat som speglar ATDE teori och visar hur viktigt det är med optimala förutsättningarna runt om en individ i form av omgivningen, ledare och det sociala, om det skall finnas en optimal chans för utveckling till talang.

Litteraturbearbetning:

Baker, J., Schorer, J. & Wattie, N. (2018). *Compromising Talent: Issues in Identifying and Selecting Talent in Sport*. Taylor & Francis 70.

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder (3 uppl.)*. Liber

Christensen, M.K., Henriksen, K. & Larsen, C.H. (2014). *Looking at success from its opposite pole: The case of a talent development golf environment in Denmark*. International Journal of Sport and Exercise Psychology.

Fahlström, P.G. (2011). *Att finna och att utveckla talang - en studie om specialidrottsförbundens talangverksamhet*. Svensk idrottsforskning.

Fahlström, P.G., Gerrevall, P., Glemne, M. & Linnér, S. (2016). *Goda idrottsliga utvecklingsmiljöer: En studie av miljöer som är framgångsrika i att utveckla elitidrottare*. Svensk idrottsforskning.

Fahlström, P.G., Glemne, M., Linnér, S. & Gerrevall, P. (2015). *Vägar till landslaget: Om svenska elitidrottarens idrottsval och specialisering*. Svensk idrottsforskning.

Fördraget om Europeiska unionen (konsoliderad version). *Europeiska unionens officiella tidning*, C 326/02, 26 oktober 2012.
<https://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:326:0391:0407:SV:PDF>

Haukli, J.S., Larsen, C.H., Feddersen, N. & Sæther, S.A. (2021). *The athlete talent development environment in the best ranked football academy in Norwegian football: The case of the U16 team in Stabæk football club*. Current Issues in Sport Science.

Hemmaplansmodellen. (2022). *Ledarskap: Vår syn på talangbegreppet*. Svenska ishockeyförbundet.
<https://hemmaplansmodellen.se/talangidentifiering-2/https://hemmaplansmodellen.se/talangidentifiering-2/>

Henriksen, K., Stambulova, N. & Roessler, K.K. (2010). *Holistic approach to athletic talent development environments: A successful sailing milieu*. Psychology of Sport and Exercise.

Kingdahl, T. (2019). *Ishockeyförbundets svar: Vi ska bli ännu tydligare*. Expressen.
<https://www.expressen.se/sport/foreningsliv/forbundet-svar-vi-ska-bli-annu-tydligare/>

Larsen, C.H., Christensen, M.K., Henriksen, K. & Alfermann, D. (2013). *Successful Talent Development in Soccer: The Characteristics of the Environment*. Sport, Exercise, and Performance Psychology.

Riksidrottsförbundet (2020). *Idrotten i siffror*.
<https://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/nya-dokument/nyadokumentbanken/idrottsrorelsen-i-siffror/2020-idrotten-i-siffror---rf.pdf?w=900&h=900>

Storm, L.K., Larsen, C. H., Sæther, S. A., Pyrdol, N. & Henriksen, K. (2020). *A world class academy in professional football: e case of Ajax Amsterdam*. Scandinavian Journal of Sport and Exercise Psychology.

Storm, L.K., Ronglan, L.T., Henriksen, K. & Christensen, M.K. (2021). *Organisational cultures of two successful Scandinavian handball talent development environments: a comparative case study*. Sports Coaching Review.

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk samhällsvetenskaplig forskning*.
https://www.vr.se/download/18.68c009f71769c7698a41df/1610103120390/Forskningsetiska_principer_VR_2002.pdf

Wagnsson, S., Agustsson, C., Robertsson, K. & Hvenmark, J. (2015). *Idrottens pris: Om idrottens kostnader och medlemskapets betydelse*. Centrum för idrottsforskning.

Bilagor: Online-enkäten.

Vägen till talang

Denna undersökning har i syfte att undersöka dig som talang och vilka faktorer du ansett vara bidragande till din utveckling. Viktigt att bara ser till din utvecklingstid innan hockey gymnasium, alltså från när du började spela hockey fram till och med U16. Undersökningen är uppdelad i 4 stycken kapitel. Du som svarar på enkäten kommer förbli helt anonym genom hela undersökningen så försök att svara så ärligt som möjligt.

Del 1/3. Bakgrundsfakta

Detta kapitel är avsett för att ta reda på lite fakta om dig och ditt idrottande, **från att du började idrotta fram till och med U16.**

1. När är du född? (Svara t.ex 1998, 2004 eller 2006)

2. Hur gammal var du när du började idrotta i ett lag/förening? (Svara t.ex 4, 6 eller 7)

3. Har någon av dina föräldrar deltagit i idrott på något högre nivå? (Tjänat pengar på sitt idrottande)

☐ Ja

3. Har någon av dina föräldrar deltagit i idrott på något högre nivå? (Tjänat pengar på sitt idrottande)

☐ Ja

☐ Nej

4. Hade dina föräldrar det ekonomiskt bra ställt, kunnat stödja dig i ditt idrottande?

☐ Ja

☐ Nej

5. Höll du på med mycket spontan-idrott? (Spelat hemma på gatan, med kompisar på rasterna eller hemma osv)

☐ Ja

☐ Nej

Höll du på med mer än 1 idrott?

☐ Ja

☐ Nej

7. Hur gammal var du när du började elitsatsa? (Svara t.ex 12, 14, 15)

Del 2/3. Hur bra stämmer dessa påståenden i på dig?

Under denna del kommer meningarna slutföras genom olika påståenden, svara utifrån hur bra dessa påståenden stämmer in på dig under din utvecklingsperiod (**fram till och med U16**). Denna del är i sin tur uppdelad i 3 stycken delar.

8. Del 1, ledare. Jag blev talang för att...

	Stämmer inte alls	Stämmer inte	Stämmer delvis	Stämmer bra	Stämmer mycket bra
Min ledare hade mycket hockeykompetens och kunskap.	☐	☐	☐	☐	☐
Min ledare var pedagogisk och kunde lära ut hockey.	☐	☐	☐	☐	☐
Min ledare tog tyckte utveckling var viktigare än att vinna matcher.	☐	☐	☐	☐	☐
Min ledare lyssnade när jag hade något att säga.	☐	☐	☐	☐	☐
Min ledare ville att jag skulle utvecklas och tog väl hand om mig.	☐	☐	☐	☐	☐
Min ledare lärde mig att ta ansvar över min utveckling.	☐	☐	☐	☐	☐

9. Del 2, Omgivning/miljö. Jag blev talang för att...

	Stämmer inte alls	Stämmer inte	Stämmer delvis	Stämmer bra	Stämmer mycket bra
Det fanns tillgång till träningsanläggning när jag ville.	☐	☐	☐	☐	☐
Det fanns resurser för att jag skall kunna utvecklas.	☐	☐	☐	☐	☐
Det fanns möjlighet att utveckla mentala färdigheter i min förening (Mental tuffhet, målsättning och motivation).	☐	☐	☐	☐	☐
Det fanns förebilder inom föreningen som jag såg upp till.	☐	☐	☐	☐	☐
Det fanns en god sammanhållning i föreningen.	☐	☐	☐	☐	☐
Det fanns goda fysiska träningsmiljöer i min förening.	☐	☐	☐	☐	☐

10. Del 3, Sociala faktorer. Jag blev talang för att...

	Stämmer inte alls	Stämmer inte	Stämmer delvis	Stämmer bra	Stämmer mycket bra
Mina föräldrar gav den stöttning jag ville ha.	☐	☐	☐	☐	☐
Min föräldrar lärde mig ta ansvar över min utveckling.	☐	☐	☐	☐	☐
Mina föräldrar lärde mig mycket hockey.	☐	☐	☐	☐	☐
För att vi hade så roligt i laget.	☐	☐	☐	☐	☐
För att jag och kompisarna tränade ihop.	☐	☐	☐	☐	☐
För att jag och kompisarna spelade mycket spontanidrott (Spelade t.ex hockey på gatan eller på rasten i skolan).	☐	☐	☐	☐	☐

Del 3/3. Avslutande frågor.

11. Varför tror du att man blir talang?

- ☐ Genetiskt, man får bra förutsättningar medfött.
- ☐ För att man jobbar väldigt hårt för att bli bra oavsett förutsättningar.
- ☐ Båda alternativen

12. Har du något att lägga till när det kommer till talang och talangutveckling?

Stort tack för ditt medverkande!

100%

Skicka nu